Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Lausunto

10.02.2025

Asia: VN/2104/2025-LVM-1

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kyberturvallisuuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitämme lausuntomahdollisuudesta ja toteamme seuraavaa:

Esitettyjen muutosten arviointi on haastavaa erityisesti siksi, ettei annetuilla tiedoilla ole mahdollisuutta kattavasti arvioida esitettyjen muutosten perusteella NIS2-soveltamisalaan tulevien uusien yritysten määrää tai sitä, kuinka paljon pienempiä, keskisuuren yrityksen kokokriteerit alittavia yrityksiä soveltamisalaan tulisi kuulumaan. Näin ei ole myöskään mahdollista arvioida esitettyjen muutosten kustannus- ja muita vaikutuksia sen enempää yksittäiseen yritykseen kuin vaikutuksia yksittäisellä toimialalla tai koko suomalaisessa yrityskentässä.

Kuten esityksessäkin on todettu, sekä taloudelliset että toiminnalliset vaikutukset voivat olla merkittäviä yksittäiseen keskisuurta pienempään yritykseen, jolle CER-kriittiseksi määrittäminen ja sen myötä nyt esitetty NIS2-keskeiseksi toimijaksi määrittäminen tulee yllätyksenä.

Nämä haasteet pohjautuvat osin myös siihen, ettei myöskään HE 205/2024 vp:ssä ole tarkkoja arvioita suoraan siinä esitettyjen lainmuutosten kautta soveltamisalaan kuuluvien yritysten määristä.

Edellä kerrottu huomioiden esitämme, että esitettyjä kuukauden siirtymämääräaikoja tulisi pidentää. Esityksen mukaan kuukauden siirtymäaikaa sovellettaisiin kyberturvallisuuslain velvoitteeseen toimittaa tietoja valvovalle viranomaiselle toimijaluetteloa varten. Samoin sille esitetään säädettäväksi kuukauden määräaika, milloin toimijan velvollisuus raportoida poikkeamansa astuisi voimaan. Määräajat laskettaisiin siitä, kun yhteisö on saanut tiedoksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ehdotetun lain 13 §:ssä tarkoitetun päätöksen kriittiseksi määrittämisestä.

Kuukauden määräaika on erittäin lyhyt tilanteessa, jossa toimija ei ole välttämättä voinut juuri mitenkään varautua sitä koskeviin uusiin velvoitteisiin.

Lisäksi kiinnitämme huomiota seuraavaan:

Kyberturvallisuuslain ehdotettu muutos laajentaa kyberturvallisuusvelvoitteita keskisuurta pienempiin yrityksiin, jotka tultaisiin määrittelemään kriittisiksi toimijoiksi. Terveyssektorilla MD- ja IVD-asetukset määrittävät jo tällä hetkellä lääkinnällisille laitteille ja niiden valmistajille tiukat kyberturvallisuusvaatimukset ihmisille kohdistuvien riskien ehkäisemiseksi. MD- ja IVD-asetukset eivät sisällä suoranaisesti kyberturvallisuutta koskevaa erillistä lukua tai määritelmää, mutta ne asettavat vaatimuksia, jotka efektiivisesti liittyvät kyberturvallisuuteen erityisesti lääkinnällisten laitteiden turvallisuuden ja suorituskyvyn näkökulmasta. Kyberturvallisuuslain soveltaminen voi johtaa tilanteeseen, jossa terveysteknologiayritykset joutuvat noudattamaan sekä MD- ja IVD-asetusten että uuden kyberturvallisuuslain ilmoitusvelvoitteita erikseen, mikä lisää hallinnollista taakkaa ja kustannuksia. Ehdotamme, että terveysteknologian osalta lainsäädännössä tunnistetaan MD- ja IVD-asetusten fokusalue sekä vaatimukset ja varmistetaan, että sääntely on yhdenmukaista ja kohdistettu oikein.

Viittaamme myös jäsenyhdistystemme, mm. Teknologiateollisuus ry:n, Kyberala (FISC) ry:n, Puolustus- ja ilmailuteollisuus PIA ry:n, Lääketeollisuus ry:n ja Terveysteknologia ry:n asiassa antamiin lausuntoihin.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Yrityslainsäädäntö

Juho Mäki-Lohiluoma

Johtaja

Rajamäki Markku
Elinkeinoelämän keskusliitto EK - Yrityslainsäädäntö